
Lähetäjä: Aaltonen Kalle <kalle.aaltonen@lh.lahti.fi>

Lähetetty: maanantai 13. huhtikuuta 2026 18.03

Aihe: Valtuustoaloite

VALTUUSTOALOITE

Nuorten kotiintuloaikasuositukset ja yhteisöllisen iltarakenteen vahvistaminen Lahdessa

Nuorten hyvinvointi, riittävä uni sekä turvallinen kasvuympäristö ovat keskeisiä tekijöitä, joihin kunnalla on mahdollisuus vaikuttaa ennen kaikkea ennaltaehkäisevin keinoin. Viime vuosina asiantuntijat ovat nostaneet esiin huolen nuorten unirytmien heikkenemisestä, lisääntyneestä pahoinvoinnista sekä ilta-aikojen hallitsemattomasta ajankäytöstä.

Useissa suomalaisissa kunnissa on otettu käyttöön kotiintuloaikasuosituksia vanhemmuuden tueksi. Kokemusten perusteella pelkät suositukset eivät kuitenkaan yksin riitä muuttamaan nuorten käyttäytymistä tai vahvistamaan hyvinvointia, mikäli ne jäävät irrallisiksi toimenpiteiksi ilman laajempaa yhteisöllistä tukea.

Kansainvälisesti tarkasteltuna erityisesti Islantissa kehitetty toimintamalli on osoittanut, että nuorten hyvinvointia voidaan parantaa merkittävästi yhdistämällä selkeät rajat, vanhempien keskinäinen sitoutuminen, aikuisten läsnäolo sekä mielekäs ilta-aikainen tekeminen. Mallin keskeinen oppi on, että yksittäiset toimenpiteet eivät riitä, vaan vaikutus syntyy arjen rakenteiden ja yhteisten toimintatapojen kautta.

Lahdessa on olemassa hyvät edellytykset tämänkaltaisen kevyen, kustannustehokkaan mallin soveltamiseen, hyödyntäen jo olemassa olevia tiloja, toimijoita ja yhteisöjä ilman merkittäviä lisäresursseja.

Vanhemmuudella on keskeinen merkitys lasten ja nuorten hyvinvoinnin rakentumisessa. Selkeät rajat, läsnäolo sekä kiinnostus nuoren arkea kohtaan ovat keskeisiä tekijöitä, jotka tukevat turvallisuuden tunnetta, hyvinvointia ja terveitä elämäntapoja. Samanaikaisesti on kuitenkin tunnistettava, että nykyisessä toimintaympäristössä vanhemmuus on muuttunut aiempaa haastavammaksi, eikä yksittäinen perhe voi yksin hallita kaikkia nuorten ajankäyttöön ja iltapäivään liittyviä ilmiöitä.

Käytännössä tämä näkyy tilanteina, joissa rajojen asettaminen vaikeutuu, jos yhteisiä pelisääntöjä ei ole. Tällöin yksittäinen vanhempi jää helposti yksin ja nuori voi vedota siihen, että muilla säännöt ovat väljempää. Juuri tästä syystä vanhemmuuden tukeminen edellyttää myös yhteisiä, riittävän yhtenäisiä linjauksia, jotka eivät rajoita perheiden päätösvaltaa, mutta antavat sille selkänöjan.

Kyse ei ole siitä, että kunta määrittäisi perheiden arkea, vaan siitä, että se mahdollistaa vanhemmille paremmat edellytykset toimia johdonmukaisesti. Kun pelisäännöt ovat riittävän näkyviä ja jaettuja, rajojen asettaminen helpottuu ja nuorten on helpompi hyväksyä ne osana normaalia arkea.

Esitämme, että Lahden kaupunki:

1. Valmistele kotiintuloaika-suositukset

lahtelaisille lapsille ja nuorille ikäryhmittäin vanhemmuuden tueksi. Suositusten tavoitteena on luoda yhteinen viitekehys, joka helpottaa rajojen asettamista ja tukee nuorten riittävää unensaantia.

2. Käynnistää vanhemmille suunnatun yhteisen linjauksen

koulujen ja varhaiskasvatuksen kautta siten, että vanhemmille tarjotaan selkeä ja yhtenäinen viesti kotiintuloajoista, nuorten iltarutiineista sekä aikuisten yhteisestä vastuusta.

3. Mahdollistaa olemassa olevien tilojen kevyen iltakäytön

esimerkiksi koulujen, liikuntasalien ja nuorisotilojen osalta ilman raskasta ohjelmasisältöä, tarjoten nuorille turvallisia paikkoja viettää aikaa iltaisin.

4. Vahvistaa aikuisten läsnäoloa nuorten iltapäivässä

yhteistyössä järjestöjen, seurojen ja vapaaehtoisten kanssa siten, että nuoria kohdataan matalalla kynnyksellä ilman kontrollin tai sanktioiden painotusta.

5. Kokoa ja tekee näkyväksi matalan kynnyksen harrastus- ja vapaa-ajan mahdollisuudet

Lahdessa siten, että nuorilla ja perheillä on parempi tieto olemassa olevista vaihtoehdoista.

6. Seuraa toimenpiteiden vaikutuksia

osana kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuutta hyödyntäen olemassa olevaa tietoa nuorten hyvinvoinnista.

Aloitteen keskeinen tavoite

Aloitteen tavoitteena ei ole lisätä sääntelyä tai valvontaa, vaan tukea vanhemmuutta, vahvistaa yhteisöllisyyttä ja rakentaa nuorten arkeen selkeämpiä rakenteita, jotka edistävät hyvinvointia ennaltaehkäisevästi.

Toimenpiteet ovat toteutettavissa pääosin ilman merkittäviä lisäkustannuksia hyödyntämällä olemassa olevia resursseja ja yhteistyötä eri toimijoiden välillä.

Lopuksi

Nuorten hyvinvoinnin vahvistaminen ei edellytä yksittäisiä suuria investointeja, vaan johdonmukaisia, arkeen kiinnittyviä ratkaisuja. Yhteisesti sovitut pelisäännöt, aikuisten läsnäolo ja turvallinen ilta-aikainen ympäristö muodostavat kokonaisuuden, jolla voidaan vaikuttaa merkittävästi nuorten kasvuun ja arjen sujuvuuteen.

Pro Lahti

Lähetetty sovelluksesta [Outlook for iOS](#)